

Stanowisko

Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych

z dnia 5 kwietnia 2022 roku

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia kwalifikacji i stażu pracy wymaganych od osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi oraz wykazu stanowisk w poszczególnych działach i pracowniach tych jednostek (MZ 1231)

potwierdzone przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2022 roku

Odnosząc się do przedłożonego do zaopiniowania projektu ww. Rozporządzenia oraz biorąc pod uwagę rekomendacje Zespołu KRDL ds. Transfuzjologii Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych wnosi następujące, kierunkowe uwagi, które w ocenie samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych powinny być uwzględnione w dalszych pracach nad przepisami przedmiotowego aktu prawnego:

I. rozdzielenie na dwie, odrębne pozycje ujętych w tabeli stanowiącej załącznik do Rozporządzenia stanowisk „starszego asystenta/starszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej” i „asystenta/ asystenta diagnostyki laboratoryjnej” oraz „młodszego asystenta/młodszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej” (punkty 16 - 18 projektu);

II. pożądanym jest przez samorząd zawodowy diagnostów laboratoryjnych, aby w projektowanym Rozporządzeniu, jak i w innych aktach prawnych obowiązujących w polskim systemie prawnym doszło do ujednoczenia nazw i wymagań kwalifikacyjnych w zakresie stanowisk starszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej, asystenta diagnostyki laboratoryjnej i młodszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej z wiodącą rolą wymagań i kwalifikacji stawianych przez ustawodawcę w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie aktu prawnego regulującego funkcjonowanie samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych w Polsce (np. obecnie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 134).

UZASADNIENIE

I. Odnosząc się do przedłożonego do zaopiniowania projektu Rozporządzenia oraz wskazanej w punkcie I uwagi kierunkowej zauważamy, że w ramach załącznika do Rozporządzenia zawierającego wykaz stanowisk wraz z wymaganiami w zakresie kwalifikacji i stażu pracy, w tym stanowisk związanych z zawodem medycznym diagnosty laboratoryjnego, wskazano:

Punkt 16 Starszy asystent/starszy asystent diagnostyki laboratoryjnej:

- *prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego oraz posiadanie tytułu specjalisty w dziedzinach diagnostyki laboratoryjnej, lub*
  - *prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej oraz posiadanie dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, a także posiadanie tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa*
  - *prawo wykonywania zawodu farmaceuty oraz posiadanie tytułu specjalisty zgodnego z profilem działu,*
- jak też 5 letni staż pracy w zawodzie;*

Punkt 17 Asystent/asystent diagnostyki laboratoryjnej: - prawo wykonywania zawodu lekarza lub

- *prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, lub*
- *prawo wykonywania zawodu farmaceuty, lub*
- *prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej oraz posiadanie dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, lub*
- *posiadanie tytułu magistra w zakresie biologii, chemii lub na innych kierunkach kształcenia właściwych dla dziedziny nauk biologicznych, medycznych, farmaceutycznych i nauk o zdrowiu oraz 2 staż pracy w zawodzie;*

Punkt 18 Młodszy asystent/młodszy asystent diagnostyki laboratoryjnej:

- *prawo wykonywania zawodu lekarza lub*
- *prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, lub*
- *prawo wykonywania zawodu farmaceuty, lub*
- *prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, lub*
- *posiadanie tytułu magistra w zakresie biologii, chemii lub na innych kierunkach kształcenia właściwych dla dziedziny nauk biologicznych, medycznych, farmaceutycznych i nauk o zdrowiu.*

Uważamy - jako samorząd zawodowy diagnostów laboratoryjnych, że ujęcie przez ustawodawcę w ramach tych samych pozycji tabeli *starszego/młodszego/asystenta i starszego/młodszego/asystenta diagnostyki laboratoryjnej* jest błędne i na pewno wskazane jest rozbicie tychże dwóch grup stanowisk pracy na dwie osobne, odrębne pozycje.

Takie łączne wskazanie w wykazie np. stanowisk „*starszego asystenta*” wraz ze stanowiskiem „*starszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej*” nie znajduje uzasadnienia merytorycznego, albowiem zawód diagnosty laboratoryjnego jest jednym z zawodów medycznych, z odrębnym samorządem zawodowym, określonymi ustawowymi wymaganiami niezbędnymi do uzyskania prawa wykonywania tegoż zawodu. Ponadto może powodować wątpliwości interpretacyjne w zakresie kwalifikacji dla każdej z poszczególnej grupy stanowisk- „*starszego/młodszego/asystenta*” i „*starszego/młodszego/asystenta diagnostyki laboratoryjnej*”.

Diagnosta laboratoryjny to medyczny zawód zaufania publicznego, którego wykonywanie wymaga posiadania odpowiednio wysokich kwalifikacji zawodowych. Jest to warunek należytego i bezpiecznego dla życia i zdrowia pacjentów wykonywania wszelkich czynności medycyny laboratoryjnej. Ze względu na powyższe, kształcenie diagnostów laboratoryjnych (absolwentów kierunku analityka medyczna/medycyna laboratoryjna) jest kształceniem ustawowo regulowanym (jednolite studia magisterskie na kierunku analityka medyczna, trwające nie krócej niż 10 semestrów) i wyznacza zakres wiedzy niezbędnej do samodzielnego wykonywania czynności medycyny laboratoryjnej, bowiem to ten kierunek został ostatecznie wskazany przez ustawodawcę w ustawie o szkolnictwie wyższym jako kierunek przygotowujący do wykonywania zawodu diagnosty.

II. Wskazujemy także - odnosząc się do zgłoszonej na wstępie uwagi z punktu II, że obecne brzmienie projektu Rozporządzenia w zakresie określenia kwalifikacji i stażu pracy wymaganych od osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi oraz wykazu stanowisk w poszczególnych działach i pracowniach tych jednostek uregulowania nie jest kompatybilne z przepisami innych aktów prawnych funkcjonujących z polskim systemie prawnym posługujących się stanowiskami pracy - „starszego/młodszego/asystenta diagnostyki laboratoryjnej”.

W przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej, w tym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne (Dz.U. z 2004 r. Nr 43, poz. 48), przewidziano inne wymogi dla tożsamyh jak w omawianym projekcie aktu prawnego stanowisk *starszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej/ asystenta diagnostyki laboratoryjnej i młodszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej*.

Nadmieniamy również, że zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 711, *zwanej dalej w skrócie ustawą o działalności leczniczej*) minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach określonych w ust. 1, kierując się bezpieczeństwem pacjentów oraz potrzebą zapewnienia efektywności zatrudnienia.

Zgodnie z wydanym w wykonaniu ww. delegacji ustawowej § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz.U. Nr 151, poz. 896) kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących

przedsiębiorcami określa załącznik do rozporządzenia. Ww. przepisy prawa ma obowiązek zastosować podmiot zatrudniający, który nie jest przedsiębiorcą.

Zgodnie z punktem I - „Pracownicy działalności podstawowej” podpunktami 56 - 59 załącznika do ww. Rozporządzenia:

Starszy asystent diagnostyki laboratoryjnej powinien posiadać tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego oraz tytuł specjalisty lub specjalizacja II stopnia w dziedzinie właściwej dla diagnostów laboratoryjnych i 7 lat pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego;

Asystent diagnostyki laboratoryjnej powinien posiadać tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego oraz co najmniej specjalizację I stopnia w dziedzinie właściwej dla diagnostów laboratoryjnych i 5 lat pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego;

Młodszy asystent diagnostyki laboratoryjnej - tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego i 3 lata pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego;

Diagnosta laboratoryjny - tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego.

Taki sposób wprowadzania zmian legislacyjnych (pomimo tożsamości merytorycznej stanowisk odnoszących się do diagnostów laboratoryjnych) powoduje w ocenie samorządu zawodowego, że dochodzi do rozproszenia w polskim systemie prawnym wymogów odnośnie analogicznych stanowisk, braku ich wzajemnego powiązania (a nawet sprzeczności), co skutkuje wątpliwościami interpretacyjnymi, tj. pomiędzy procedowanym i stanowiącym przedmiot zaopiniowania Rozporządzeniem, Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne.

W ocenie Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych pożądanym wzorcem wymogów w zakresie określenia wymogów co do stanowisk związanych z diagnostyką laboratoryjną powinny być akty wykonawcze wydane na podstawie aktu prawnego regulującego funkcjonowanie samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych w Polsce (np. obecnie do art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 134).

Ponadto, uregulowanie w zakresie kwalifikacji wymaganych na stanowisku „Kierownika działu preparatyki” jest w propozycji projektu Rozporządzenia nieakceptowalne dla samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych, bo wg. proponowanej tabeli funkcję tę będzie mógł pełnić lekarz, diagnosta ze specjalizacją, farmaceuta ze specjalizacją oraz osoba posiadająca dyplom magistra w zakresie mikrobiologia, biologia lub biotechnologia (brak wymogów co do posiadania specjalizacji).

Dopuszczenie do zajmowania stanowiska „Kierownika działu preparatyki” osób nie posiadających specjalistycznej wiedzy merytorycznej nie jest właściwym kierunkiem zmian, w szczególności kiedy w ramach wymaganych w projekcie Rozporządzenia kwalifikacji przewiduje się dla tego stanowiska również osoby, którym nie stawia się ustawowych wymogów analogicznych dla diagnosty laboratoryjnego - jako jednego z zawodów medycznych.

Sekretarz KRDL

Prezes KRDL

(-) Dorota Krawiecka

(-) Alina Niewiadomska